

Club liefde

Dit jaar bestaat de Groningse wadloopvereniging Arenicola vijftig jaar. De club is altijd een buitenbeentje geweest in de wadloopwereld. Twee Arenicolanen, Jan Rijkmans (66) en Peter Laagland (29), over vijftig jaar wadlopen.

TEKST: MARCUS WERNER

Maria vadosa sunt, Latijn voor 'de zeeën zijn doorwaadbaar'. Een halve eeuw intussen is dit het motto van de Groninger Wadloopvereniging Arenicola, naar de Latijnse benaming van de wadpier. Ooit zijn ze begonnen als subvereniging van het Groningse studentencorps.

Wadlopen, waarbij tijdens laagwater lopend het wad wordt overgestoken, bijvoorbeeld naar een eiland, werd in de tweede helft van de jaren zestig van de vorige eeuw ineens populair. Aan die hausse deden vanaf 1968 ook de studenten van de sociëteit aan de Groningse Grote Markt mee. Wat de corpsleden zochten in het wadlopen is niet helemaal duidelijk, vermeldt het fraaie herinneringsboek dat Arenicola ter gelegenheid van het jubileum uitbracht. Het lijkt erop dat in de beginjaren gezelligheid en 'met elkaar iets leuks doen' vooral belangrijk zijn geweest. Bij de eerste wadlooptocht droegen deelnemers een afgeknipt jacquet. In Pieterburen, waar grote groepen wadlopers lang op laagwater moesten wachten, draaide de lokale horeca flinke omzet.

Maatschappijkritische wadlopers

Over de beginjaren zegt huidig voorzitter en gepensioneerd huisarts Jan Rijkmans (66), die in 1970 lid werd: 'In die tijd werden studenten massaal lid en werd er met bussen tegelijk naar het wad afgereisd. Maar voor de meeste daarvan was het een eenmalig 'pretuitje', die zag je daarna niet meer terug.' Wat overbleef was een kern van enkele tientallen actievelingen, die de rust en uitdaging van het wadlopen zochten op een kleinere schaal dan in die jaren gebruikelijk was. Toen trokken vanuit Pieterburen groepen van tot duizend wadlopers het wad op. De leden van Arenicola sloten zich bij gebrek aan eigen (intussen verplichte) gidsen in het begin ook aan bij dergelijke Pieterburen-groepen. Nadat enkele Arenicola-leden zich als gids

lieten opleiden, werd in 1976 de eerste zelfstandige wadlooptocht georganiseerd. In 1970 verbrak Arenicola al de banden met het Groninger corps en werd een algemene studentenwadloopvereniging. Rijkmans: 'Veel van de studenten met interesse in wadlopen waren ook meer maatschappijkritische types die niet veel op hadden met het corps.' Ondanks de openstelling voor alle studenten bleef een tekort aan actieve leden en vooral 'papieren' inschrijvingen een probleem. Tussen 1970 en 1980 leidde dat bijna tot het opheffen van Arenicola. In 1984 volgde dan ook de omschakeling naar een algemene burgervereniging.

JAN RIJKMANS

'Voor wadlopen moet je **mentaal sterk** zijn. Mist bijvoorbeeld is erg desoriënterend'

Overtijen in een tent

De stap naar een algemene vereniging lijkt de redding van Arenicola te zijn geweest. Aan het jaarlijkse programma van wadlooptochten neemt, net als in het verleden, vooral een kleine groep actievelingen

deel die al langer lid zijn. Vaak zijn ze bevoegd als gids en intussen vormen ze een vrij hechte groep. 'Studentenleden zijn er in 2018 nauwelijks meer', vertelt Rijkmans, 'maar nagenoeg alle Arenicolanen zijn academisch opgeleid.' Het aandeel vrouwen, traditioneel altijd klein, is gegroeid.

De in het jubileumboek opgenomen verslagen van gedenkwaardige wadlooptochten van verenigingsleden illustreren goed het clubkarakter van eigenzinnige wadlopers met een hang naar kleinschaligheid en avontuur. Zo zijn er verhalen van een lid die in de winter in zijn eentje in een tentje op een zandplaat overnacht (overtijen, een hoogwaterperiode overbruggen op het wad, is bij sommige langere wadlooproutes noodzakelijk, red). Of over een tweetal Arenicolanen die de lange oversteek wagen van Texel naar de Richel, een zandplaat ten oosten van Vlieland. En er zijn impressies van tochten onder moeilijke omstandigheden naar het Duitse wad, waar nog weinig wadlopers komen.

Met handkompas én gps

Dat Peter Laagland (29) vanwege een wadlooptocht overnacht bij Rijkmans thuis in Peize dichtbij Groningen, zegt iets over de vriendschappelijke sfeer binnen Arenicola. Laagland studeerde in Groningen en werkt intussen als energieconsultant in Arnhem. Rijkmans en Laagland vertellen geanimeerd over hun hobby. Een goede navigatie en tijdsplanning zijn van groot belang om niet door opkomend water overvallen te worden of te worden afgesneden door een geul die niet meer doorwaadbaar is. Laagland: 'Je moet een redelijke conditie hebben, vanwege het waden en door slik lopen.' Over wat hem trekt in wadlopen: 'Ik verleg graag grenzen, zoals routes die vroeger zonder overtijning onmogelijk waren in één tij lopen. Het gevaar als je niet oppast, spreekt me ook aan.' Moderne navigatiemiddelen als gps en satellietkaarten, naast een neopreen duikpak,

maken Laaglands aanpak mogelijk. Rijkmans gaat het minder om de fysieke uitdaging. Hij navigeert ouderwets met handkompas en zelfgemaakte kaarten: 'Ik vind het plannen van de tocht vooral leuk.'

Te veel verboden

Beide Arenicolanen hekelen enigszins de vele hedendaagse regels rondom het wadlopen. Zo kunnen wadlopers die bij onweer of verhoogde waterstanden van wal steken worden beboet en dat terwijl het in een hachelijke situatie raken op zich al straf genoeg is. Ook de vele verboden op het wad vanwege de natuur, vinden zij soms overdreven. Rijkmans: 'Wij vermijden kwetsbare gebieden en verstoren ook geen vogels op hoogwatervluchtplaatsen. En op het wad houden wij ons volgens een erecode op afstand van vogels en

zeehonden.' Laagland: 'Het blijft raar dat Rottumerplaat in de winter verboden is voor wadlopers, terwijl er dan nauwelijks vogels zijn.' De kritische en licht anarchistische inslag van de Arenicolaan is na vijf decennia kennelijk nog springlevend. 🐦

JUBILEUMBOEK

Ter ere van het 50-jarig jubileum van Arenicola is een boek uitgebracht. In *Hoogtepunten rond laagwater; 50 jaar kleinschalig wadlopen* komen veel wadloopavonturen aan de orde. Het is te bestellen door een mailtje te sturen aan: secretaris@arenicola.nl en € 24.50 over te maken op NL49INGB0002921651 t.n.v. penningmeester Arenicola, met vermelding van adres.